

Nr 6

Av fru Nilsson m. fl., angående ändrad lydelse av 12 § lagen om semester.

Den fysiska och psykiska press som arbetarna utsättes för i produktionslivet — den högt uppdrivna arbetstakten, fortsatta rationaliseringar, utvecklandet av ackordssystem m. m. — har gjort det nödvändigt med förlängning av den lagstadgade semestern till tre veckor. Härigenom har ökade möjligheter erhållits att motverka den ökade arbetsintensitet, som gör sig gällande och som i sin tur medför en alltför snabb förslitning av arbetskraften.

Även om flertalet av berörda arbetare hittills erhållit tre veckors sammanhängande semester och därigenom, i enlighet med vad föredragande departementschefen anförde då lagen antogs, kunnat i nuvarande läge erhålla "största måttet av rekreation", har en del andra arbetare kommit i en beklaglig undantagsställning genom vissa arbetsgivares godtycke. Sålunda rapporterades under föregående år, att vissa arbetsgivare mot de anställdas vilja föreskrivit delning av semestertiden i två perioder. Bl. a. skedde så vid ett pappersbruk i Västmanland, där cirka 175 arbetare tvingades förlägga en semestervecka till första veckan 1954, varigenom endast två semesterveckor återstod, vilka sedan förlades till sommartid. Att enskilda företagare kunnat handla både godtyckligt och oansvarigt gentemot de anställda, på sätt som här erinrats om, har kunnat ske på grund av den formulering av gällande lag, som överlåter rätten till arbetsgivaren att ensam bestämma om eventuell delning av semestern i två perioder.

När riksdagen föregående år behandlade utformningen av berörda lagparagraf, anfördes från en av andra lagutskottets ledamöter, att treveckorssemestern är en intjänt löneförmån men dessutom utgör ett skydd av arbetskraften. Vidare anfördes, att det under sådana omständigheter i högsta grad är otillständigt att en lagparagraf skall hindra arbetaren att ha bestämmanderätt, eller i varje fall medbestämmanderätt, över intjänt förmån och vid bedömandet av hans egen arbetskraft, som är arbetarens förnämsta tillgång och kapital.

Vi är helt överens med de anförda synpunkterna och finner det upprörande att arbetsgivare, i likhet med vad som skett under föregående år, med stöd av gällande lag kunnat kränka lagens andemening och utan hänsyn till de anställdas behov av längre sammanhängande semester diktera beslut om delning av densamma i två perioder.

En sådan uppdelning av semestertiden medför stora olägenheter för arbetarna. Inte nog med att deras möjligheter att kunna njuta en längre sammanhängande vila betydligt minskar. Därtill kommer att de ekonomiska utgifterna, som i allmänhet blir större genom semestervistelse på annan ort, blir ännu mera betungande genom exempelvis dubbla resor, som tillkommer om semesterperioderna skall utnyttjas på bästa sätt. Vad detta betyder för arbetare med låga inkomster, exempelvis pappersbruksarbetare, är uppenbart. Därtill kommer att svårigheterna ökar för dem som önskar tillbringa semestern tillsammans med familjen, om semestertiden splittras.

Utöver dessa problem, som uppstår i samband med en delning av semestertiden, tillkommer det osäkerhetsmomentet för alla arbetare, att de aldrig i tid vet om de erhåller tre veckors sammanhängande semester. Att planera semestern i förväg är under sådana förhållanden uteslutet. Vi finner det därför angeläget, att riksdagen genom beslut om lagändring, för framtiden omöjliggör semesterdelning av denna art.

På grund av vad som sålunda anförts hemställas,

att riksdagen måtte antaga följande förslag till

L a g

angående ändrad lydelse av 12 § lagen den 29 juni 1945 (nr 420) om semester.

Härigenom förordnas, att 12 § lagen den 29 juni 1945 om semester skall erhålla följande ändrade lydelse.

(Gällande lydelse)

Semester skall utgå i ett sammanhang, såframt icke överenskommelse om annan ordning träffas med arbetstägaren. Överstiger semestertiden tolv dagar, må dock semestern förläggas till två skilda perioder, av vilka den ena utgör minst tolvdagar.

(Föreslagen lydelse)

Semestern skall utgå i ett sammanhang, såframt icke överenskommelse om annan ordning träffas med arbetstägaren.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1956.

Stockholm den 12 januari 1955

Knut Senander

H. Hagberg

Gerda Nilsson

H. Holmberg